

MARTESA E FËMIJËVE

NJOHURITË, QËNDRIMET DHE PERCEPTIMET NDËR
KOMUNITETET E PREKURA NË SHQIPËRI

MARTESA E FËMIJËVE

MARTESA ZYRTARE OSE BASHKIMI

JO ZYRTARI

ÇDO PERSONI NËN MOSHËN

18 VJEÇ

ËSHTË NJË SHKELJE E

TË DREJTAVE

TË NJERIUT DHE TË
DREJTAVE TË FËMIJËS

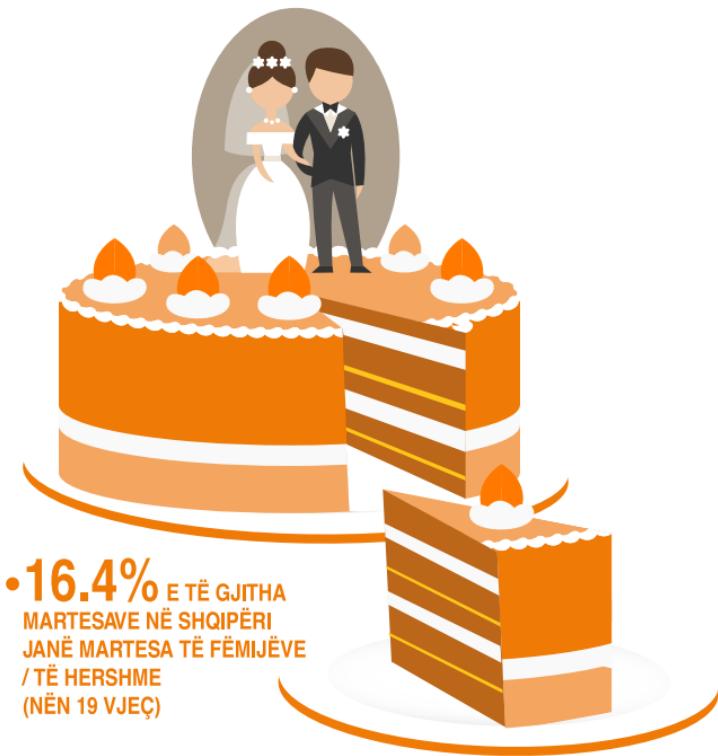

CILËT JANË FËMIJËT QË MARTOHEN?

- NGA KOMUNITETET

- ROME DHE EGJIPTIANE
- TË VARFRA
- RURALE DHE TË IZOLUARA

MARTESA E FËMIJËVE ËSHTË NJË PRAKTIKË
E DËMSHME QË PREK KRYESISHT
VAJZAT

MARTESA E FËMIJËVE:

NJOHURITË, QËNDRIMET DHE PERCEPTIMET NDËR KOMUNITETET E PREKURA NË SHQIPËRI

STUDIMI SYNON TË ZBULOJË NËSE MARTESA E FËMIJËVE ËSHTË NJË NORMË SOCIALE NË SHQIPËRI

Ky studim cilësor ofron një analizë që shqyrton në thellësi dukurinë e martesës së fëmijëve në Shqipëri, dhe do të orientojë më mirë përfshirjen e çështjeve të martesës së fëmijëve në strategjitet dhe programet e Qeverisë dhe aktorëve jo qeveritarë në vend, si dhe në ato të agjencive të OKB-së. Mbi të gjitha, studimi mbulon si romët ashtu edhe jo-romët nga katër qarqe të vendit.

NJERËZIT, VEÇANËRISHT ROMËT DHE EGJPTIANËT, KANË PREFERENCA PRO MARTESËS SË FËMIJËVE, SI REZULTAT I:

PRITSHMËRIVE SOCIALE

- Nëse ajo martohet dhe burri zbulon se ajo nuk është e virgjër, jo vetëm që e kthejnë mbrapsht në familjen e saj, por edhe e detyrojnë familjen t'u japë para për të gjitha shpenzimet e dasmës.
[IIK – punonjës social në komunitetin rom]

BESIMEVE VETJAKE

- Do të bënин mirë të kishin fëmijët e tyre. Nuk do të kujdesemi për ta gjithë jetën.
[DGF – nëna/kujdestare rome që jetojnë në komunitete të integruese]

REALITETEVE TË JETESËS NË VARFËRI

- ... [prindërit] nuk kanë mundësi t'i dërgojnë [vajzat] në shkollë, nuk kanë kushte të mira jetese për shkak të ekonomisë, prandaj i martojnë.
[DGF – vajza të reja jo-rome që jetojnë në komunitete rurale]

Për të adresuar martesën e fëmijëve, është e nevojshme të ndërmerren masa politike në nivel qendror dhe lokal, duke përcaktuar ndërhyrjet, buxhetet e lidhura me to, si dhe rolet dhe përgjegjësitë e organeve të ndryshme publike.

Romë	masa politike	qeveria qendrore dhe lokale
fuqizim i vajzave vlera e fëmijës përfitimet nga arsimi	Egjiptianë	Mbështetje buxhet barazi gjinore të drejtat e viktimës shëndeti seksual dhe riprodhues
përcaktimi i ndërhyrjeve entitete publike regjistrimi i lindjeve	Dekurajimi i martesës së fëmijëve zhvillimi rural	Parandalim
perfshirja sociale arsimi dhe trajnimi profesional	fuqizimi ekonomik	Qeveri

'QASJET E REKOMANDUARA'

1.

Sensibilizim dhe edukim

- Investim për ndryshim në qëndrime dhe sjellje
- Fuqizim i vajzave
- Angazhim i djemve dhe burrave për të ngritur zërin kundër martesës së fëmijëve
- Ndërhyrje që kombinojnë edukimin seksual me promovimin e kontraceptiveve tek adoleshentët
- Sfidim i miteve dhe besimeve lidhur me martesat e hershme e të detyruara që kanë të bëjnë me "nderin" dhe virgjërinë

2.

Krijimi i alternativave për fëmijët, të ndryshme nga martesa

- Investim për të ulur barrën ekonomike të adoleshentëve në familje
- Nxitja e përfshirjes në arsim përfëmijët, veçanërisht përvajzat

3.

Parandalim dhe mbështetje përfëmijët e prekur nga martesa e fëmijëve

- Të vihen në dispozicion mekanizma efektive raportimi
- Të përmirësohen kapacitetet e ofruesve të shërbimeve të vijës së parë për ta njohur dhe luftuar martesën e fëmijëve, përmes një bashkëpunimi ndërsektorial
- Të inkurajohen ofruesit e shërbimeve që të mbështetin çiftet e reja që janë bërë prindër, për të zhvilluar aftësi jete dhe prindërore
- Të vihen në dispozicion dhe të bëhen më të aksesueshme shërbimet e shëndetit seksual dhe riprodhues
- Të mbështeten fëmijët dhe të rinjtë e prekur të përfitonjë nga programet e shansit të dytë
- T'i jepet përparrësi mbështetjes së çifteve të reja përfëmijët, përfshirë punë dhe shtëpi